

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Джеймс Борислав Йоловски, Висше училище по застраховане и финанси;

Научна специалност „Бюджетно управление и иновативни бюджетни методики“, професионално направление 3.8 Икономика

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводна отчетност в нефинансовия сектор)“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Иван Димитров Гудев

Тема на дисертационния труд: Теоретико-методологически и практи-чески аспекти на прилагането на креативно счетоводство във финансовите отчети

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1646/23.06.2023 г. на зам.-ректора по НИД и международно сътрудничество на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Счетоводство и анализ“, Финансово-счетоводен факултет на УНСС по докторантска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводна отчетност в нефинансовия сектор)“ съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 156/16.03.2017 г. Обучението е осъществено в задочна форма през периода 20.02.2017 г. до 30.06.2023 г.

От приложената автобиография се установява, че дисертантът има повече от 10 години практически опит. През целия период той е работил на длъжности в областта на финансите и счетоводството, а през втората половина от него успоредно е заемал управленска позиция. Тези сведения безспорно аргументират наличието на качества, знания и умения за успешно реализиране на научни изследвания и разработването на представения труд.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд се характеризира с традиционната структура от увод, три глави и заключение. Включва също справки за използваната литература, списък с фигури, графики и таблици, а също и приложения. Общият обем на основния текст в дисертационният труд е 190 стр., а пълният – 228 стр. Като отделен структурен елемент във всяка глава са оформени обобщения и изводи. Тези подточки успешно синтезират акцентите в текста и допринасят за осигуряването на плавен и логически преход на изложението.

Темата на труда е „Теоретико-методологически и практически аспекти на прилагането на креативно счетоводство във финансовите отчети“. Тя е актуална и значима, както дисертантът успешно е аргументирал в увода. Правилно са очертани основните фактори, мотивиращи прилагането на креативно счетоводство. От една страна те са външни – поставени по естествен път от икономическата среда например в кредитни споразумения, а също и регулаторни, наложени от правителството. А от друга – вътрешни, свързани с осъществяването на определени цели и свързаните бонусни схеми.

В изследването правилно са дефинирани обекта – креативното счетоводство, и предмета – конкретните креативни практики и мотивите за прилагането им. Поставените шест изследователски задачи са достатъчно изчерпателни и подходящи, така че чрез реализирането им да се постигне основната цел на труда – да се идентифицират теоретико-методологични и практически проблеми в областта на креативното счетоводство и да се предложат техни решения.

Основната теза е, че мениджърите в България прилагат креативни счетоводни техники, което може да се преодолее чрез преразглеждане на счетоводно-правната регламентация. Доказването на тезата е свързано с проверката на три хипотези, които също са подходящи и правилно дефинирани съобразно целта на изследването.

Използваната литература включва 24 източници на български език и 114 източници на чужд език. Те са разнообразни по своя характер – учебна и методическа литература, актуални изследвания, нормативни актове. Публикациите са актуални, достатъчни като брой и относими към проблематиката на дисертационния труд, което гарантира високо ниво на информационна осигуреност. Източниците са коректно позовани в основния текст с посочване на името на автора и годината в скоби.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В началото на дисертационният труд преобладава научно-теоретичен характер, в който по същество се представят основните постановки

относно креативното счетоводство. Но още в Първа глава работата придобива научно-приложни и методически аспекти. По този начин успешно се изгражда логически преход към Втора глава, която е посветена най-вече на задълбочено изследване на счетоводните стандарти – в световен и национален план. Тя завършва с конкретни примери, които онагледяват вижданията на автора. Третата глава представлява емпирично изследване, което е реализирано чрез анкетно проучване.

Някои единични виждания на автора, споделени в труда, не съответстват напълно на моите лични разбирания. Въпреки това те са достатъчно задълбочено обосновани в дисертационния труд. По тази причина не бих могъл да приема, че това обстоятелство има отношение към достойнствата на предложеното научно изследване.

Дисертантът използва широк кръг от изследователски методи – сравнителен анализ, дедукция, индукция, синтез. В последната глава са приложени математически и статистички методи за провеждане на анкетното проучване. В него се включват 124 респонденти с различен профил. Техният брой и характеристики се приемат за достатъчни, така че да бъдат приети като валидни и изводите от проучването.

В проведеното изследване дисертантът успява да изпълни поставените задачи. По този начин той реализира целта на труда и достига до приноси с научен и научно-приложен характер.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Дисертационният труд безспорно съдържа множество научни и научно-приложни приноси. Авторът успешно ги е резюмирал и е открил най-съществените сред тях в заключението и автореферата. Чрез критичен анализ на счетоводните стандарти, дисертантът е идентифицирал несъвършенства, които позволяват прилагането на креативни практики. Тези виждания се потвърждават по емпиричен път, при което авторът отправя конкретни препоръки. Дефинирани са общо 5 приноса, които приемам изцяло. Сред тях 3 са теоретико-методологични, а 2 – приложни.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В комплекта документи, предоставен от дисертанта, се установява наличието на 3 бр. публикации по темата на труда. Всички те са английски език. Характеризират се с високо качество и са относими към разглежданите въпроси в труда. Следва да се отбележи, че две от изследванията все още не са публикувани, но дисертантът ги е представил през 2022 г. на международна конференция в УНСС. Същото се удостоверява чрез служебни бележки, подписани с КЕП от доц. д-р Светла Бонева-Боянова, главен секретар на УНСС по научно-

изследователските проекти. По тази причина без съмнение приемам двете публикации.

6. Оценка на автореферата

В обем от 49 стр. авторефератът успешно резюмира изследването, като представя съдържанието на труда, акцентирайки върху приносните моменти. В него е включена и справка за осъществените публикации по темата на дисертацията, както и декларация за авторство. Авторефератът съответства на изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам съществени критични бележки и въпроси към дисертанта. Препоръчвам му да продължава своята научна работа, като реализира публикации и на български език, а също и да се стреми да публикува в реферирани и индексирани бази данни, включително в съавторство.

8. Заключение

Дисертационният труд на тема „Теоретико-методологически и практически аспекти на прилагането на креативно счетоводство във финансовите отчети“ представлява качествено и завършено изследване, което притежава научни и научно-приложни приноси и доказва способностите на Иван Гудев да реализира самостоятелно стойностна изследователска работа. Комплектът от документи отговоря на минималните национални изисквания и на разпоредбите на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и приложимите вътрешни актове на УНСС. Нямам съмнения относно личното участие на дисертанта и не съм установил плагиатство.

Убедено давам положителна оценка и предлагам на научното жури да присъди ОНС „доктор“ на Иван Гудев в Професионално направление 3.8. Икономика, „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводна отчетност в нефинансовия сектор)“.

13.08.2023 г. / гр. София

Подпис: